

на честа и редакцијата на списанието. Сите органи, т.е. предложени кандидати беа едногласно и со акламација прифатени со што и заврши изборот на новите органи на Сојузот.

Новиот претседател д-р Петар Стојанов, благодарувалки се ка довербата од името на новите раководни органи на Сојузот, истакна дека од извештаите и од дискусијата (од записникот) ќе се извлечат заклучоци на кои ќе се базира новата програма за работа на Сојузот во идните две години. Тој истовремено ги покажи сите присутни и останатите членови на Сојузот во наредниот период што повеќе да се ангажираат во решавањето на задачите што стојат пред Сојузот и друштвата како и пред секој член на Сојузот. ИО, истакна Стојанов, ќе се обиде да ги ангажира што се може повеќе сите членови на Сојузот и ќе очекува одзив од секој поединец и друштво во внатрешноста и во Скопје. Со тоа нашиот Сојуз треба да се афирмира што се може повеќе сред нашето општество.

Со ова собранието ја заврши својата работа.

Записничари: Марија Јовановиќ, с. р.

Миле Михајлов, с. р.

Оверувачи на записникот: Д-р Растислав Терзиовски

Д-р Миле Тодоровски

ОД АКТИВНОСТА НА ДРУШТВОТО НА ИСТОРИЧАРИТЕ ВО ПРИЛЕП

Четириесетте членови на Друштвото се претежно наставници и професори по историја во основните и средните училишта и неколкумина други кои работат во разни установи или се љубители на историјата, занимавалки се со проучување на нашето минато.

Новата управа од пет члена раководи со Друштвото од октомври 1970 година. Таа изработи план-програма за работа на Друштвото за наредните две години. Една и половина година веќе се работи според таа програма. Покрај другото, во програмата е предвидено управата на Друштвото да одржува по 4 состаноци годишно, а со сите членови по 3, а по потреба и повеќе. Една од основните задачи во организациона смисла што требаше да ја изврши управата беше устројувањето на точна евиденција на членството и собирањето на членарината. За таа цел се задолжија неколкумина членови и задачата се изврши. Сè уште има извесни тешкотии во врска со собирањето на членарината од оние членови-наставници по историја и географија кои не се определени на која група припаѓаат — историја или географија, бидејќи предаваат наизменично историја, географија или пак ги предаваат двата предмета. Овде треба да се напомене дека Друштвото

се наоѓа финансиски во доста тешка состојба. Приходите од членарината се доста мали, а од други извори тешко се добиваат средства. Поради тоа Друштвото не е во состојба само, да се зафати со некоја поголема активност каде би дошле во прашање материјални издатоци.

Во текот на едногодишната активност Друштвото има постигнато видни резултати во својата работа преку што се афирмира уште повеќе како носител на многу активности и манифестации по повод разни историски настани од нашето подалечно и поблиско револуционерно минато. За поуспешно одвивање на работата Друштвото воспостави тесни контакти со: Општинскиот одбор на Сојузот на борецката организација, Општинската конференција на ССРН, Општинскиот комитет на СКМ, Општинската конференција на Сојузот на младината и другите општествено-политички организации во Општината.

Посебна активност Друштвото покажа минатата година при прославувањето на 30-годишнината од почетокот на Револуцијата и 50-годишнината од убиството на Ѓорче Петров. Неколцина историчари беа членови на Општинскиот одбор за прослава на 30-годишнината од почетокот на востанието. Реализирањето на богатата едногодишна програма, по тој повод, се одвиваше и преку Друштвото, односно реализатори беа неговите членови: беа организирани приредби и рецитали во чест на историските настани од 1941 година, се одржуваа предавања, се читаа реферати, се изведуваа партизански маршеви и слично. Четириесет настани поврзани со НОБ во 1941 година во овој крај беа одбележани на свечен начин во текот на 1971 година. Во соработка со Здружението на Сојузот на борците од НОБ се изработи хронологија на настаните од 1941—1945 година во Прилеп. Исто така се работи и на собирање мемоарски материјали од преживеани борци и активисти од НОБ.

Во Општинскиот одбор за одбележување на 50-годишнината од убиството на Ѓорче Петров имаше четворица историчари. Во реализацијата на годишната програма на овој одбор зедоа учество скоро сите членови на Друштвото. На 27 јуни 1971 година беше организирана свечена академија на која Љубен Лапе, професор на Универзитетот во Скопје, поднесе реферат за животот и делото на Ѓорче Петров, а филхармонијата од Скопје исполни музичка програма. Друштвото на историчарите изготви типско предавање за животот и делото на Ѓорче Петров кое беше прочитано во основните и средните училишта, работните организации и установи. Исто така од историчарите беше напишан леток посветен на Ѓорче Петров кој беше поделен на жителите во градот и Варош, — родното место на Ѓорче Петров. Историчарите во училиштата во соработка со другите колеги организираа приредби посветени на Ѓорче Петров. На 2 ноември 1971 година Друштвото за наука и уметност од Прилеп во соработка со Друштвото на

историчарите организираа Симпозиум посветен на Ѓорче Петров, а на 3 ноември 1971 година се организира народен собир во селото Чаниште — Мариово каде на тој ден во 1903 година Ѓорче Петров ја водеше епската борба против турскиот аскер. На собирот се откри спомен плоча, а за значењето на настанот зборуваше претседателот на Друштвото на историчарите.

Слична активност Друштвото на историчарите има и оваа година по повод одбележувањето 100-годишнината од раѓањето на Гоце Делчев. Во активностите се вклучени сите историчари преку разни форми: Друштвото изработи реферати за животот и делото на Гоце Делчев кои ќе се читаат во училиштата, работните организации и установи, ленок за Гоце Делчев кој ќе биде растурен во градот и околните места, на 3 мај првиот час во сите училишта ќе биде посветен на Гоце Делчев. Во ек е акцијата во училиштата за собирање материјали за Гоце Делчев. По повод 100-годишнината од раѓањето на Гоце Делчев, како и 60-годишнината од убиството на Пере Тошев, Друштвото на историчарите и Друштвото за наука и уметност на 4 мај ќе организираат свечена академија, а во октомври симпозиум посветен на животот и делото на овој наш истакнат идеолог, револуционер и сограѓанин.

Во план-програмата на Друштвото во врска со стручното и методско-педагошкото усовршување на членовите предвидено е да се разгледаат следните прашања:

— Наставните планови и програми по историја за основните и средните училишта. Преднацртот на новиот Наставен план и програма по историја за основните училишта се разгледа на 10 март оваа година, се оформија заклучоци и предлози и му се доставија на Републичкиот завод за унапредување на школството на СРМ;

— Разгледување на учебниците по историја и историските читанки;

— Работата на историските секции во училиштата;

— Застапеноста и обработката на локалната историја;

— Организирање два семинара за наставниците по историја на кои ќе бидат ангажирани предавачи од факултетот и Институтот за национална историја во Скопје;

— На семинарите организирани од Републичкиот завод за унапредување на школството на СРМ, Историското друштво на СРМ и други стручни и педагошки институции да се испраќаат што поголем број членови од нашето Друштво;

— Да се организираат две екскурзии со членовите на Друштвото низ Македонија и една во Грција со цел запознавање со културно-историските споменици и места;

— Во секое поголемо училиште или неколку помали да се формира стручен актив на историчари.

За активноста во училиштата во програмата на Друштвото предвидено е и перманентно се работи на:

— Свечено одбележување на историските датуми, патрони празници на училиштата и слично преку приредби и други свечености;

— Се настојува да се осовремени наставно-воспитниот процес по историја во основните и средните училишта;

— Во секое училиште (каде што нема) да се оформи историска секција со разни групи според месните услови. Да не остане ни еден наставник по историја и училиште без историјата на македонскиот народ да се настојува за збогатување на библиотечниот фонд со историска литература, посебно од историјата на македонскиот народ;

— Секој член на Друштвото да се претплати барем на две историски списанија. На овој план е доста сторено. Во нашата Општина списанието „Историја“ се прима во 140 примероци. Особена заслуга за ширење на списанието меѓу средношколската младина имаат професорите од Гимназијата „Мирче Ацев“: Карески Стеван, Кузманоски Илија и Ќорвезироски Алеко;

— Екскурзиите што се организираат од училиштата со учениците во блиските и подалечните места да бидат проткаени и со историска содржина;

— Земени се под патронат — на одржување и чување, скоро сите историски споменици од страна на историските секции од училиштата и друго.

Друштвото на историчарите има воспоставено соработка со Народниот музеј во градот. Се настојува таа соработка да биде органски дел од работата на наставниците по историја, музеите (Народниот и Меморијалниот) да станат извори за дополнување на историските знаења кај учениците од општата, националната и локалната историја.

Со Историскиот архив во градот исто така Друштвото соработува. Целта на соработката е наставниците по историја и училиштата да воспостават взаемна соработка во користењето на архивските материјали како изворен и документационен материјал при изработката на поодделни теми од учениците на средните училишта, посебно при изготвувањето на темите за завршните испити кои се однесуваат на најновата историја.

Не изостанува соработката на Друштвото и со Центарот за радио и печат во градот.

Неколкумина членови на Друштвото се автори на учебници за основните и средните училишта: Цветан Беличански е автор на учебникот и работната тетратка — запознавање на општеството за V одделение и еден од авторите на учебникот историја за I клас гимназија; професорите Кузманоски Илија и Мицкоски Ди-

митар се автори на учебникот по историја и историската читанка за III клас гимназија. За ваквата активност споменатите другари добија признанија и награди од општествено-политичките фактори и Општинското собрание.

Во редакцијата што ја подготви монографијата на Прилеп и Прилепско чиј прв дел деновиве излезе од печат неколку членови се историчари од нашето друштво.

Наум Димовски